

Datum

2020-04-23

Dnr

2020-POL000151

Riktlinjer för konstnärlig gestaltning – Region Skånes verksamhetsområde och fastighetsbestånd

Inledning

Regionfastigheter producerar, förvaltar och förmedlar konstnärlig gestaltning inom Region Skånes verksamhetsområde och fastighetsbestånd. En genomtänkt, sammanhållen och välkomnande arbets- och vårdmiljö signalerar ett omtänksamt bemötande av patienter, besökare och medarbetare. Arbetet med konstnärlig gestaltning tar avstamp i Region Skånes värderingar:

- Att vara välkomnande
- Att vara drivande
- Att visa omtanke och respekt

Riktlinjernas syfte och funktion

Riktlinjerna har upprättats gemensamt av Region Skånes servicenämnd och Region Skånes kulturnämnd med syfte att beskriva hur Region Skåne arbetar med konstnärlig gestaltning, och betonar ett tvärsektorielt perspektiv där arkitektur, funktion och konstnärliga värden samspelar.

Riktlinjerna:

- Beskriver mål och strategi med konstnärlig gestaltning i ny- och ombyggnadsprojekt avseende framtida och befintliga fastighetsbestånd och verksamhetsområden.
- Utgör underlag för planering, styrning och genomförande av konstnärlig gestaltning i ny- och ombyggnadsprojekt avseende framtida och befintliga fastighetsbestånd och verksamhetsområden.

Mål med konstnärlig gestaltning

Med Region Skånes strategi för gestaltad livsmiljö – arkitektur, form och design (2018) följer en helhetssyn på formandet av livsmiljön där människan och människans behov är utgångspunkt för utformning. Perspektivet innefattar förutom arkitektur, form och design, även konst, historiska sammanhang och sociala värden.

Målet med konstnärlig gestaltning är att vara del av en attraktiv och välkomnande arbets- och vårdmiljö, och stärka helhetsintrycket i den offentliga miljön inom Region Skånes verksamhetsområden och fastighetsbestånd.

Med konstnärlig gestaltning menas konst som är fastighetsrelaterad, s.k. fast konstnärlig gestaltning, eller verksamhetsrelaterad, s.k. lös konstnärlig gestaltning:

- Förhåller sig till platsens, verksamhetens och arkitekturens förutsättningar
- Förhåller sig till verksamhetens och arkitekturens krav på generalitet, flexibilitet och förändringsbarhet
- Förhåller sig till gällande kriterier för att bokföra utgiften som materiell investering
- Förvaltas och ägs av Region Skåne enligt jordabalken

Konstnärlig gestaltning kan exempelvis vara:

- Bearbetning av befintliga material

- Bearbetning och tillägg av arkitektoniska beståndsdelar
- Tillägg av teckning, måleri, video, skulptur och andra konstnärliga uttryck
- Tillägg av konstnärliga konceptuella verk, metoder och strategier

Verksamhetsbeskrivningar, design- och gestaltungsprogram samt specifika krav styr ambitionsnivå, omfattning, behov och val av konstnärlig gestaltning.

Dynamisk hållbarhet

För att uppnå målen med konstnärlig gestaltning ska projekten kännetecknas av en dynamisk hållbarhet. Detta säkras genom att gestaltningarna kännetecknas av:

- Språklig bredd – mångfald av konstnärliga och estetiska uttryck
- Material- och miljömässig hållbarhet - genom att prioritera robusta system och material med lång livslängd, låg energiförbrukning och litet underhållsbehov optimeras förvaltnings- och driftskostnader
- Väl formulerad och tillgänglig tolkning - gestaltningen ska nå en blandad publik och ha förutsättningar att uppfylla dagens och framtidens behov
- Värnandet av historiskt värdefulla kulturarv och kulturmiljöer
- Dokumentation
- God kommunikation och förmedling

Platser

Vid val av platser och omfattning av konstnärlig gestaltning arbetar Region Skåne med nedanstående miljöindelning. Slutlig placering avgörs i dialog med aktuell verksamhet.

- Publik miljö där patienter, besökare, personal och medarbetare vistas
- Verksamhetsnära miljö där verksamhet möter patient och närstående
- Patientnära miljö där patienter ofta är ensamma
- Personlnära miljö där endast personal har tillträde

Ekonomi

Regionfastigheter har ansvar för inköp och upphandling av konstnärlig gestaltning inom Region Skånes verksamhetsområde och fastighetsbestånd.

Region Skåne tillämnar en dialog-och behovsmodell för att identifiera och fastställa storleken på investeringskostnaden för konstnärlig gestaltning inom Region Skånes verksamhetsområde och fastighetsbestånd vid ny- och ombyggnation.

I dialog-och behovsmodellen ska följande faktorer beaktas:

- Politiska visioner, beslut och byggperiodens tidslängd
- Verksamhetsområde – hänsyn till omfattning ska tas till prioriterade grupper som exempelvis psykiatri, barn och unga samt onkologi
- Arkitektens förutsättningar – hänsyn ska tas till ovannämnda platsindelning

I kalkylposten som avsätts för konstnärlig gestaltning och dess kringkostnader ska bland annat följande punkter tas i beaktande i den totala konstbudgeten:

- Arvoden – konstnär och konsult
- Resursförstärkning – projektledare och extern projektledare
- Projektering
- Byggnadstekniska åtgärder
- Produktionskostnader
- Materialkostnader
- Transport och resor
- Installation och montering

Ärendeframskrivning av investeringsmedel för konstnärlig gestaltning för ny- och ombyggnadsprojekt görs genom två processer:

- Fastighetsrelaterad konst, sk fast konstnärlig gestaltning, görs i **Process för bygginvestering** i aktuellt byggprojekt
- Verksamhetsrelaterad konst, sk lös konstnärlig gestaltning, görs i **Investeringsprocess för inredning och utrustning** i aktuellt byggprojekt

Förvärv av lös konstnärlig gestaltning till verksamheter som inte omfattas av Investeringsprocess för inredning och utrustning i ny- och ombyggnadsprojekt:

- Görs med årligt anslag från Region Skånes kulturnämnd